

Bruxelles, 4. rujna 2019.
(OR. en)

11848/19

**Međuinstitucijski predmet:
2019/0181(NLE)**

**MIGR 128
COEST 180**

PRIJEDLOG

Od:	Glavni tajnik Europske komisije, potpisao g. Jordi AYET PUIGARNAU, direktor
Datum primitka:	30. kolovoza 2019.
Za:	g. Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, glavni tajnik Vijeća Europske unije
Br. dok. Kom.:	COM(2019) 401 final
Predmet:	Prijedlog ODLUKE VIJEĆA o sklapanju Sporazuma između Europske unije i Republike Bjelarus o ponovnom prihvatu osoba koje neovlašteno borave

Za delegacije se u prilogu nalazi dokument COM(2019) 401 final.

Priloženo: COM(2019) 401 final

Bruxelles, 30.8.2019.
COM(2019) 401 final

2019/0181 (NLE)

Prijedlog

ODLUKE VIJEĆA

**o sklapanju Sporazuma između Europske unije
i Republike Bjelarus o ponovnom prihvatu osoba koje neovlašteno borave**

OBRAZLOŽENJE

1. KONTEKST PRIJEDLOGA

U kontekstu sastanka na vrhu Istočnog partnerstva u svibnju 2009. EU je ponovno potvrdio političku potporu potpunoj liberalizaciji viznog režima u sigurnom okruženju te promicanju mobilnosti sklapanjem sporazumâ o pojednostavnjenju izdavanja viza i ponovnom prihvatu s državama Istočnog partnerstva. U skladu sa zajedničkim pristupom razvoju politike EU-a o pojednostavnjenju izdavanja viza koji su države članice dogovorile na razini COREPER-a u prosincu 2005., sporazum o pojednostavnjenju izdavanja viza nije moguće sklopiti ako nije sklopljen sporazum o ponovnom prihvatu.

Komisija je na temelju toga 12. studenoga 2010. Vijeću poslala preporuku kako bi dobila pregovaračke smjernice za dogovaranje sporazumâ s Republikom Bjelarus o pojednostavnjenju izdavanja viza za kratkotrajni boravak i ponovnom prihvatu osoba koje neovlašteno borave.

Vijeće je 28. veljače 2011. dalo službeno odobrenje Komisiji da dogovori sporazum o ponovnom prihvatu između Europske unije i Republike Bjelarus.

Pregovori su službeno počeli 30. siječnja 2014. pa je prvi krug službenih pregovora održan u Minsku 13. lipnja 2014. Nakon njega su uslijedila tri kruga pregovora, prvo u Bruxellesu 25. studenoga 2014., a zatim u Minsku 11. ožujka 2015. i 20. lipnja 2017. Glavni su pregovarači parafirali tekst sporazuma 17. lipnja 2019. e-poštom.

U međuvremenu, Bjelarus, Europska unija i sedam država članica sudionica (Bugarska, Rumunjska, Litva, Poljska, Mađarska, Finska i Latvija) potpisale su 13. listopada 2016. Zajedničku izjavu o partnerstvu za mobilnost.

Tijekom svih faza pregovora države su članice redovito informirane te se s njima savjetovalo u okviru relevantnih radnih skupina Vijeća. Konačan nacrt teksta Sporazuma dostavljen je savjetnicima za pravosuđe i unutarnja pitanja (migracije, integracija i protjerivanje) te je prešutnim postupkom odobren 12. travnja 2019.

Dopisom koji je glavni direktor GU-a za migracije i unutarnje poslove poslao predsjedniku Odbora za građanske slobode, pravosuđe i unutarnje poslove Europski parlament je 17. travnja 2019. primio informacije o završetku pregovora o sporazumima o pojednostavnjenju izdavanja viza i ponovnom prihvatu. Priloženi su tekstovi obaju sporazumâ.

Predloženom odlukom o sklapanju utvrđuju se interni aranžmani za praktičnu primjenu Sporazuma. U predloženoj odluci utvrđuje se da Komisija, uz pomoć stručnjaka iz država članica, predstavlja Uniju u Zajedničkom odboru za ponovni prihvata, koji se uspostavlja člankom 19. Sporazuma.

Priloženi prijedlog pravni je instrument za sklapanje Sporazuma. Vijeće će odlučiti kvalificiranom većinom.

2. CILJI I SADRŽAJ SPORAZUMA

Sporazumom između Europske unije i Republike Bjelarus o ponovnom prihvatu osoba koje neovlašteno borave (u nastavku: „Sporazum”) nastoje se uvesti brzi i djelotvorni postupci za identifikaciju te za sigurno i zakonito vraćanje osoba koje ne ispunjavaju ili više ne ispunjavaju uvjete za ulazak, prisutnost ili boravak na državnom području Republike Bjelarus ili neke od država članica Europske unije te se želi olakšati tranzit takvih osoba u duhu suradnje.

Komisija smatra da su ciljevi koje je Vijeće postavilo u pregovaračkim smjernicama postignuti te da je nacrt Sporazuma o ponovnom prihvatu prihvatljiv za Uniju.

Konačni se sadržaj ovog Sporazuma može sažeti kako slijedi:

- Sporazum je podijeljen u osam odjeljaka s ukupno 24 članka. Sporazum sadržava sedam priloga, koji su njegov sastavni dio, te pet zajedničkih izjava.
- Sporazum sadržava uvodnu izjavu kojom se potvrđuje da se Sporazum primjenjuje u cilju jamčenja poštovanja ljudskih prava te obveza i odgovornosti države kojoj se podnosi zahtjev i države koja podnosi zahtjev prema relevantnim međunarodnim instrumentima koji se na njih odnose i kojom se ponavlja da je država kojoj se podnosi zahtjev osobito obvezna osigurati zaštitu prava osoba koje su ponovno prihvaćene na njezino državno područje u skladu s tim međunarodnim instrumentima.
- Obveze ponovnog prihvata utvrđene u Sporazumu (članci od 3. do 6.) sastavljene su na potpuno recipročan način te se odnose na vlastite državljane (članci 3. i 5.) i na državljane trećih zemalja i osobe bez državljanstva (članci 4. i 6.).
- Obveza ponovnog prihvata vlastitih državljana ujedno uključuje vlastite državljane kojima je oduzeto državljanstvo ili koji su ga se odrekli, a nisu stekli državljanstvo druge države.
- Obveza ponovnog prihvata vlastitih državljana obuhvaća i članove obitelji (tj. bračne drugove i maloljetnu neoženjenu/neudanu djecu), neovisno o njihovu državljanstvu, koji nemaju neovisno pravo na boravak u državi koja podnosi zahtjev.
- Obveza ponovnog prihvata državljana trećih zemalja i osoba bez državljanstva (članci 4. i 6.) povezana je sa sljedećim preduvjetima: (a) predmetna osoba u trenutku ulaska ima ili boravišnu dozvolu koju je izdala država kojoj se podnosi zahtjev ili važeću vizu države kojoj se podnosi zahtjev zajedno s dokazom o ulasku na državno područje države kojoj se podnosi zahtjev ili (b) predmetna osoba nezakonito je i izravno ušla na državno područje države koja podnosi zahtjev nakon što je boravila na državnom području ili prolazila državnim područjem države kojoj se podnosi zahtjev. Takva obveza ponovnog prihvata ne primjenjuje se na osobe koje su se nalazile samo u zračnom tranzitu ili kojima je država koja podnosi zahtjev izdala vizu ili boravišnu dozvolu osim i. ako viza ili boravišna dozvola koju je izdala država kojoj se podnosi zahtjev ima dulje razdoblje valjanosti, ii. ako je viza ili boravišna dozvola koju je izdala država koja podnosi zahtjev pribavljena na nedopušten način ili iii. ako se ta osoba ne pridržava nekog od uvjeta koji se povezuju s vizom.

- Kad je riječ o vlastitim državljanima, ako istekne utvrđeni rok, i državljanima trećih zemalja i osobama bez državljanstva, Bjelarus prihvaća uporabu europske putne isprave za vraćanje (članak 3. stavak 5 i članak 4. stavak 3.). Jednakovrijedna standardna isprava Republike Bjelarus nalazi se u Prilogu 7.
- U odjeljku III. Sporazuma (članci od 7. do 13. u vezi s prilogima od 1. do 5.) nalaze se potrebne tehničke odredbe o postupku ponovnog prihvata (zahtjev za ponovni prihvrat, dokazna sredstva, rokovi, načini transfera i prijevozna sredstva) i „ponovni prihvrat na temelju pogreške” (članak 13.). Postupovnu fleksibilnost omogućava činjenica da zahtjev za ponovni prihvrat nije potreban ako osoba koju treba ponovno prihvatiti ima važeću putnu ispravu (članak 7. stavak 2.).
- U članku 7. stavku 3. navodi se tzv. ubrzani postupak koji je dogovoren za osobe koje su uhićene u području u pojasu od 30 kilometara od zajedničke kopnene granice između neke države članice i Bjelarus, kao i u području međunarodnih zračnih luka države članice i Bjelarus. Ako se primjenjuje ubrzani postupak, zahtjevi za ponovni prihvrat moraju se poslati u roku od dva radna dana i na njih se mora odgovoriti u roku od dva radna dana, a ako se primjenjuje redoviti postupak rok za odgovore je 10 kalendarskih dana (članak 11. stavak 2.).
- Sporazum sadržava odjeljak o operacijama tranzita (članci 14. i 15. u vezi s Prilogom 6.).
- Članci 16., 17. i 18. sadržavaju potrebne propise o troškovima, zaštiti podataka i vezi s drugim međunarodnim obvezama.
- Osnovat će se Zajednički odbor za ponovni prihvrat sa zadaćama i ovlastima u skladu s člankom 19.
- Radi lakše provedbe ovog Sporazuma u članku 20. utvrđuje se mogućnost da Bjelarus i pojedinačne države članice sklope bilateralne provedbene protokole. U članku 21. objašnjen je odnos između tih bilateralnih sporazuma ili dogovora i ovog Sporazuma.
- Završne odredbe (članci od 22. do 24.) sadržavaju potrebne propise o teritorijalnom području primjene, stupanju na snagu, trajanju, mogućim izmjenama, suspenziji, otkazu i pravnom statusu priloga sporazumu.
- Poseban položaj Danske, Irske i Ujedinjene Kraljevine Velike Britanije i Sjeverne Irske uzima se u obzir u preambuli, članku 1. stavku (d) i članku 22. stavku 2. te, kad je riječ o Danskoj, u relevantnoj zajedničkoj izjavi. Bliska veza Islanda, Norveške, Švicarske i Lihtenštajna s provedbom, primjenom i razvojem schengenske pravne stečevine uzima se u obzir u relevantnim zajedničkim izjavama u sporazumu.

3. PRAVNA OSNOVA, SUPSIDIJARNOST I PROPORCIONALNOST

• Pravna osnova

Pravna je osnova poslana Vijeću radi sklapanja Sporazuma.

Pravna je osnova ovog prijedloga članak 79. stavak 3. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU) u vezi s njegovim člankom 218. stavkom 6.

- **Supsidijarnost (za neisključivu nadležnost)**

Nije primjenjivo.

- **Proporcionalnost**

Ovaj Prijedlog ne prelazi ono što je potrebno za ostvarivanje željenog cilja, odnosno sklapanja međunarodnog sporazuma o ponovnom prihvatu osoba koje neovlašteno borave.

4. UTJECAJ NA PRORAČUN

Ovaj Prijedlog ne uključuje dodatne troškove za proračun EU-a.

5. ZAKLJUČCI

S obzirom na navedeno, Komisija predlaže da Vijeće, nakon što dobije suglasnost Europskog parlamenta, odobri sklapanje priloženog Sporazuma između Europske unije i Republike Bjelarus o ponovnom prihvatu osoba koje neovlašteno borave.

Prijedlog

ODLUKE VIJEĆA

**o sklapanju Sporazuma između Europske unije
i Republike Bjelarus o ponovnom prihvatu osoba koje neovlašteno borave**

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 79. stavak 3. u vezi s člankom 218. stavkom 6. točkom (a),

uzimajući u obzir prijedlog Komisije,

uzimajući u obzir suglasnost Europskog parlamenta¹,

budući da:

- (1) U skladu s Odlukom Vijeća XXXX/XXX², Komisija je [] potpisala Sporazum između Europske unije i Republike Bjelarus o ponovnom prihvatu osoba koje neovlašteno borave (dalje u tekstu „Sporazum”), podložno njegovu kasnijem sklapanju.
- (2) U kontekstu sastanka na vrhu Istočnog partnerstva u svibnju 2009. Unija i partnerske zemlje ponovno su potvrdile političku potporu potpunoj liberalizaciji viznog režima u sigurnom okruženju te promicanju mobilnosti sklapanjem sporazumâ o pojednostavnjenju izdavanja viza i ponovnom prihvatu s državama Istočnog partnerstva.
- (3) Cilj je Sporazuma uvođenje brzih i djelotvornih postupaka za identifikaciju te za sigurno i zakonito vraćanje osoba koje ne ispunjavaju ili više ne ispunjavaju uvjete za ulazak, prisutnost ili boravak na državnom području Republike Bjelarus ili neke od država članica Europske unije te olakšavanje tranzita takvih osoba u duhu suradnje.
- (4) Komisija bi trebala predstavljati Uniju u Zajedničkom odboru za ponovni prihvrat osnovanom člankom 19. Sporazuma.
- (5) U skladu s [člancima 1. i 2.] člankom 3. Protokola br. 21. o stajalištu Ujedinjene Kraljevine i Irske s obzirom na područje slobode, sigurnosti i pravde, priloženog Ugovoru o Europskoj uniji i Ugovoru o funkcioniranju Europske unije[*i ne dovodeći u pitanje članak 4. navedenog protokola*], Ujedinjena Kraljevina [*ne sudjeluje u donošenju ove Odluke te ona za nju nije obvezujuća niti se na nju primjenjuje [osim ako je obavijestila da to želi u skladu s tim protokolom]* / obavijestila je[, dopisom ...] da želi sudjelovati u donošenju i primjeni ove Odluke].

¹ SL C , , str. .

² Odluka Vijeća od: .2019., o potpisivanju, u ime Europske unije, Sporazuma između Europske unije i Republike Bjelarus o ponovnom prihvatu osoba koje neovlašteno borave (SL L , , str.).

- (6) U skladu s [člancima 1. i 2.] člankom 3. Protokola br. 21. o stajalištu Ujedinjene Kraljevine i Irske, priloženog Ugovoru o Europskoj uniji i Ugovoru o funkcioniranju Europske unije[*i ne dovodeći u pitanje članak 4. navedenog protokola*], Irska [*ne sudjeluje u donošenju ove Odluke te ona za nju nije obvezujuća niti se na nju primjenjuje [osim ako je obavijestila da to želi u tu svrhu u skladu s tim protokolom]* / je obavijestila[, dopisom ...] da želi sudjelovati u donošenju i primjeni ove Odluke].
- (7) U skladu s člancima 1. i 2. Protokola br. 22. o stajalištu Danske, priloženog Ugovoru o Europskoj uniji i Ugovoru o funkcioniranju Europske unije, Danska ne sudjeluje u donošenju ove Odluke te ona za nju nije obvezujuća niti se na nju primjenjuje.
- (8) Stoga bi Sporazum trebalo odobriti u ime Europske unije,

DONIJELO JE OVU ODLUKU:

Članak 1.

Sporazum između Europske unije i Republike Bjelarus o ponovnom prihvatu osoba koje neovlašteno borave (dalje u tekstu „Sporazum”) odobrava se u ime Unije.

Tekstovi Sporazuma i zajedničkih izjava priloženi su ovoj Odluci.

Članak 2.

Predsjednik Vijeća određuje osobu ovlaštenu da u ime Europske unije dostavi obavijest predviđenu člankom 23. stavkom 2. Sporazuma kako bi se izrazila suglasnost Europske unije da bude obvezana Sporazumom.

Članak 3.

Komisija, uz pomoć stručnjaka iz država članica, predstavlja Uniju u Zajedničkom odboru za ponovni prihvrat koji se uspostavlja člankom 19. Sporazuma.

Članak 4.

Ova Odluka stupa na snagu na dan donošenja³.

Sastavljeno u Bruxellesu,

*Za Vijeće
Predsjednik/Predsjednica*

³ Glavno tajništvo Vijeća objavit će datum stupanja na snagu Sporazuma u *Službenom listu Europske unije*.